

прави. Нѣ има два бѣлѣга, по кои-то всякой може да познае дали е прѣсть-та варовита. Имено, ако ся полѣе на земѣж-тѣ нѣкоя силна киселина напр. ягкѣ оцетѣ, или симпурна киселина, то ще земе да шумти и да ври и то толкова повече, колко-то повече има у неѣ варѣ; защо-то киселица-та пѣди изѣ варѣ-тѣ вѣгленнѣж-тѣ киселинѣж, сир, единѣ вѣтрѣ (газѣ) кой-то и докарва да ври прѣсть-та. ¹⁾ Варовита прѣсть е и тамѣ дѣ-то расте коприва, кѣпинакѣ, и дѣ-то ся намиратѣ много бухери (плюшкове), защо-то на тыя животны трѣбува варѣ за да си правятѣ чурупкы-ты.

Варовита прѣсть ако е намѣсена съ глинѣж быва бѣлѣзникава и ся казва проста бѣла-прѣсть; тя и не е много плодовита нѣ все е по-добра отѣ самѣж-тѣ глинѣж. На варовитѣ бѣлѣж прѣсть расте дѣтелина, лентѣ и лозіе.

д) Черна прѣсть.

Кога-то угнѣжѣ листа, шума, дрьво, стѣлбѣе кореніе и другы такыва части отѣ растеніе, тѣи ставатѣ на торѣ, и ако угнѣжѣ ещѣ повече обрыцатѣ ся на чернѣж прѣсть или *хумусѣ*, както наричатѣ тѣж прѣсть и наукѣж-тѣ. Както казахмы по-горѣ такыва черна прѣсть ся намира най-много изѣ гѣсты горы и по мѣста, дѣ-то ся слагатѣ и сѣкѣжѣ много дрьва.

Черна-та Прѣсть е като торѣ за това безѣ неѣж никон земя може да бѣде плодовита.

Нѣма земѣж, кой-то да нѣма много или малко чернѣж прѣсть, защо-то всякѣдѣ, дѣ-то расте было трева, было трокотѣ, было Дрьвіе, все изгнива отѣ тѣхѣ по нѣщо та ся прави черна прѣсть. Едно странице или орница, дѣ-то има много странѣ, тревѣж и пр. или едно лозіе, дѣ-то има много листа, прѣчкы окапалы и пр. ако ся заоре и зарови, то всички тыя растителны останкы щѣж изгниѣжѣ та щѣж ставатѣ най-сѣтнѣ на чернѣж прѣсть.

Черна-та прѣсть не е все еднаква и нѣе трѣбува да знаемѣ че има плодовитѣж чернѣж прѣсть и ялавѣж чернѣж прѣсть или *мрътвицѣж*.

¹⁾ Вѣгленна киселина излиза и вѣтрѣе изѣ мусто-то (прѣсно вино) и тя докарва да шумти вино-то докѣ да прѣври.